

INHOUDSTAFEL

A.	ALGEMEEN	1
B.	ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 15.06.2006 OVERHEIDSOPDRACHTEN EN BEPAALDE OPDRACHTEN VOOR WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN (WET 2006) (BS 15 FEBRUARI 2007)	2
	Art. 7 Betalingen.....	2
	Art. 11 Vertrouwelijke informatie	2
C.	ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 15.07.2011 PLAATSING OVERHEIDSOPDRACHTEN KLASSIEKE SECTOREN (K.B. PLAATSING) (BS 09 AUGUSTUS 2011)	3
	Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	3
	Afdeling 5 Communicatiemiddelen	3
	Art. 6, §3 Gebruik elektronische middelen.....	3
	Afdeling 6 Technische specificaties en normen.....	3
	Art. 7, §1 Technische specificaties en normen algemeen	3
	Afdeling 7 Varianten, opties en percelen	3
	Art. 9, § 2 Indiening van varianten	3
	Afdeling 9 Prijsvaststelling, prijsbestanddelen en prijsherziening.....	3
	Art. 16 Allerlei heffingen	3
	Art. 18 Keurings- en opleveringskosten	4
	Art. 19, §1 Elementen die in de prijzen begrepen zijn.....	4
	Art. 20, §1 Prijsherziening.....	5
	Afdeling 10 Prijsonderzoek.....	10
	Art. 21, §2 Controle ter plaatse.....	10
	Hoofdstuk 4 Indiening aanvragen tot deelneming en offertes	10
	Afdeling 5 Indieningsrecht en -wijze aanvragen tot deelneming en offertes	10
	Art. 53, §1 Taalgebruik.....	10
	Afdeling 6 Verbintenistermijn	10
	Art. 57 Verbintenistermijn voor de inschrijvers	10
	Hoofdstuk 5 Selectie kandidaten en inschrijvers, toegangsrecht en kwalitatieve selectie	10
	Afdeling 1 Algemene bepalingen.....	10
	Art. 60 Administratieve vereenvoudiging.....	10
	Afdeling 2 Toegangsrecht	10
	Art. 61, §4 Uitsluitingscriteria	10
	Art. 64 Toegangsverbod	11
	Afdeling 3 Kwalitatieve selectie	11
	Art. 74 Beroep op draagkracht andere entiteiten	11
	Hoofdstuk 6 Gunning bij aanbesteding en offerteaanvraag	11
	Afdeling 1 Vorm, inhoud en ondertekening offerte	11
	Art. 80 Vorm van de offerte	11
	Art. 81 Inhoud van de offerte	11
	Afdeling 2 Samenvattende opmeting en inventaris.....	13
	Art. 83 Samenvattende opmeting.....	13
	Afdeling 4 Prijsopgave en percelen.....	13
	Art. 88 Prijsopgave	13
	Afdeling 5 Indiening offertes	13
	Art. 90, §1 Indiening offertes	13
	Afdeling 7 Onderzoek en regelmatigheid offertes	14
	Art. 99, §2 Prijsonderzoek.....	14
D.	ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14.01.2013 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN (AUR) (BS 14 FEBRUARI 2013)	15
	Hoofdstuk 2 Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten	15
	Afdeling 1 Algemeen kader	15
	Art. 11 Leidend ambtenaar	15
	Art. 12 Onderaannemers.....	15
	Afdeling 2 Intellectuele rechten	15

Art. 19	Gebruik van de resultaten	15
Art. 20	Methodes en knowhow	16
Afdeling 3	Financiële garanties	16
Art. 24, §1	Verzekeringen	16
Afdeling 4	Opdrachtdocumenten	19
Art. 35	Plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid	19
Afdeling 6	Toezicht en controle opdracht	19
Art. 41	Soorten keuringen	19
Afdeling 7	Actiemiddelen aanbestedende overheid	21
Art. 45, § 1	Bijzondere straffen	21
Art. 65, § 2	Verplichtingen van de opdrachtnemer tot de definitieve oplevering	21
Afdeling 11	Algemene betalingsvoorwaarden	21
Art. 66	Betalingen	21
Art. 69	Intrest voor laattijdige betaling	22
Art. 71	Korting wegens minderwaarde	22
Afdeling 12	Rechtsvorderingen	22
Art. 73	Bevoegde rechtbank	22
Hoofdstuk 3	Specifieke bepalingen opdrachten voor werken	22
Afdeling 1	Bepalingen toepasselijk op alle opdrachten voor werken	22
Art. 79	Organisatie van de bouwplaats	22
Art. 80	Wijzigingen aan de opdracht	26
Art. 82, §1	Controlemiddelen	27
Art. 82, § 2	Tegenproeven	31
Art. 83	Dagboek van werken	31
Art. 84	Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer	31
Art. 90	Vondsten tijdens de werken	31
Art. 92, § 2	Waarborg	32
Art. 93	Vrijgave van de borgtocht	32
Art. 95	Betalingen	32

A. ALGEMEEN

De nummers van de artikels waarnaar verwezen wordt, stemmen overeen met de nummers van de artikels van:

- de wet van 15/06/2006 overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten (wet 2006)
(BS 15 februari 2007)
- het koninklijk besluit van 15/07/2011 plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren (K.B. plaatsing)
(BS 09 augustus 2011)
- het koninklijk besluit van 14/01/2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken (AUR)
(BS 14 februari 2013)

B. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 15.06.2006 OVERHEIDSOPDRACHTEN EN BEPAALDE OPDRACHTEN VOOR WERKEN, LEVERINGEN EN DIENSTEN (WET 2006) (BS 15 FEBRUARI 2007)

Art. 7 Betalingen

De voorraden die aangelegd zijn voor de uitvoering en die door de aanbestedende overheid zijn goedgekeurd, worden niet beschouwd als verstrekte en aanvaarde prestaties zolang deze voorraden niet op de plaats van verwerking zijn toegekomen.

Art. 11 Vertrouwelijke informatie

De plannen, documenten en voorwerpen, ter beschikking gesteld door de aanbestedende overheid, mogen door de opdrachtnemer niet worden gereproduceerd of verspreid, noch voor enig ander gebruik dan in het kader van de uitvoering van de opdracht aangewend worden, dan met de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

**C. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN
HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 15.07.2011 PLAATSING
OVERHEIDSOPDRACHTEN KLASSIEKE SECTOREN (K.B.
PLAATSING) (BS 09 AUGUSTUS 2011)**

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Afdeling 5 Communicatiemiddelen

Art. 6, §3   Gebruik elektronische middelen

De aanbestedende overheid staat het gebruik van elektronische middelen toe voor het uitwisselen, in de loop van de procedure, van schriftelijke stukken, andere dan offertes. Deze communicatie gebeurt enkel rechtsgeldig via het e-mailadres en/of faxnummer vermeld in de opdrachtdocumenten.

Afdeling 6 Technische specificaties en normen

Art. 7, §1   Technische specificaties en normen algemeen

Elke verwijzing naar technische specificaties in de opdrachtdocumenten dient te worden gelezen als aangevuld met “of gelijkwaardig”.

Voor alle in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen dient de opdrachtnemer die versies toe te passen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn:

- in het geval van normen (NBN, NBN-EN of NBN-ISO, ...) geldt de datum van homologatie van de norm of bij ontstentenis van zijn registratie;
- in het geval van typevoorschriften (STS, PTV, ...) gepubliceerd in toepassing van de wet van 28 december 1984, geldt de registratiedatum door de bevoegde Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid, afdeling Kwaliteit en Innovatie.

Voor de in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen die geheel of gedeeltelijk ingetrokken en vervangen worden door andere technische specificaties en normen, gelden de vervangende technische specificaties en normen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes geldig zijn.

De vermelde termijnen van tien dagen vóór de datum van de opening van de offertes gelden niet indien de CE-markering wettelijk verplicht wordt voor een bouwproduct. In dit geval moet de opdrachtnemer steeds de technische specificaties in acht nemen die de basis vormen voor de CE-markering van het betreffende product, evenals de bijhorende nationale aanvullingen of toepassingsnormen.

Afdeling 7 Varianten, opties en percelen

Art. 9, § 2   Indiening van varianten

Indien varianten zijn toegestaan of worden opgelegd, dienen zowel de basisofferte als elke variante via een afzonderlijke offerte te worden ingediend.

Afdeling 9 Prijsvaststelling, prijsbestanddelen en prijsherziening

Art. 16   Allerlei heffingen

De belasting over de toegevoegde waarde wordt in een afzonderlijke post van de opmetingsstaat vermeld en wordt bij de prijs van de offerte gevoegd.

Art. 18 Keurings- en opleveringskosten

Alle handelingen die vereist zijn voor de voorgeschreven onderzoeken, alsook de eventuele herstellingen die na de controle noodzakelijk blijken, zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De reis- en verblijfkosten van het met de keuring belaste personeel worden aangerekend conform de van toepassing zijnde omzendbrieven zoals opgenomen in de opdrachtdocumenten.

De vergoeding van het met de keuring belaste personeel is het product van de bestede tijd (afgerond naar boven in een aantal uren) en de bezoldiging per uur. Deze bezoldiging per uur (exclusief btw) is het gemiddelde van deze die vastgesteld is door de KVIV-FABI Commissie voor een technicus met een ervaring tussen 5 en 10 jaar. Dit tarief wordt herzien en periodiek gepubliceerd op de internetsite: www.kviv.be.

De keuringskosten, zijnde de reis- en verblijfkosten en vergoeding van het met de keuring belast personeel, zijn alleen ten laste van de aanbestedende overheid indien de keuring door het met de keuring belast personeel kan uitgevoerd worden zonder overnachting in de keuringplaats.

In het tegenovergestelde geval zijn de reis- en verblijfkosten ten laste van de opdrachtnemer en de vergoeding van het met de keuring belast personeel ten laste van de aanbestedende overheid.

Indien de keuring, door het met de keuring belaste personeel, niet kan uitgevoerd worden zonder overnachting in de keuringsplaats en indien daarenboven het met de keuring belaste personeel wegens omstandigheden (epidemieën, gebrek aan inzetbaar personeel voor tijdrovende verre verplaatsingen) de keuring niet kan uitvoeren, zal de opdrachtnemer op zijn kosten een gecertificeerde keuringsinstelling aanstellen om de keuring uit te voeren. De gecertificeerde keuringsinstelling rapporteert hierover aan de afdeling van het met de keuring belaste personeel.

De kosten van de prestaties die in verband met de opleveringen worden geleverd door derden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen de door deze derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de prestaties die de opdrachtnemer in verband met de opleveringen zelf uitvoert, blijven te zijnen laste.

Art. 19, §1 Elementen die in de prijzen begrepen zijn

De opdrachtnemer is verplicht op zijn kosten alle ondergeschikte werken en leveringen uit te voeren die niet expliciet vermeld zijn in een post van de samenvattende opmeting, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aanneming zoals bepaald in de opdrachtdocumenten, en/of voor de uitvoering van die post.

De levering, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de in de opdrachtdocumenten voorgeschreven materialen, zijn voor rekening van de opdrachtnemer, tenzij anders bepaald in de opdrachtdocumenten.

Alle werken, leveringen en bijkomende werken die inherent zijn aan de uitvoering van de algemene maatregelen van art. 79 AUR, zijn begrepen in de aannemingssom.

Zijn in de prijs inbegrepen:

- de bijdrage verschuldigd aan het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (OCW);
- de bijdrage verschuldigd aan het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van het Bouwbedrijf (WTCB).

De kosten ten gevolge van het storten van afval dienen begrepen te zijn in de eenheidsprijs van de respectievelijke posten.

Het tijdelijk stockeren van uitgegraven bodem binnen of buiten de werf is een last van de aanneming.

Art. 19, §1, 3° wordt aangevuld als volgt:

Volgende kosten zijn eveneens ten laste van de opdrachtnemer, tenzij hiervoor een aparte post in de samenvattende opmeting werd voorzien:

- het aanpassen van de fasering en planning van de werken aan de definitieve verplaatsingen van nutsleidingen die nog tijdens de uitvoering van de werken dienen te gebeuren;

- het werken met de nodige en wettelijke voorzorgsmaatregelen en voorzichtigheid in de omgeving van nutsleidingen en hun bijhorende installaties, alsook de eventuele peilingen om deze voorzorgsmaatregelen wat te kunnen verminderen;
- de eventueel vereiste bescherming van de bestaande en te behouden nutsleidingen en hun bijhorende installatie.

Art. 20, §1 Prijsherziening

Op posten met VS en GS is geen prijsherziening van toepassing.

Herzieningsformules

1. Standaardformule

De prijsherziening wordt berekend met de volgende standaardformule:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b_1 \cdot \frac{X_1}{X_1} + b_2 \cdot \frac{X_2}{X_2} + \dots + b_n \cdot \frac{X_n}{X_n} + c \right)$$

Bij de berekening wordt eerst iedere breuk herleid tot een decimaal getal met maximum 5 decimalen. Hiertoe wordt de vijfde decimaal vermeerderd met 1 als de zesde decimaal gelijk is aan of groter is dan 5.

Vervolgens wordt ieder aldus berekend decimaal getal vermenigvuldigd met de overeenkomstige parameter. De verkregen producten worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven afgerond op de vijfde decimaal.

P	is het op basis van de overeenkomst vastgestelde bedrag van de staat, exclusief btw en zonder toepassing prijsherziening en straffen;
p	is het aangepaste bedrag, rekening houdend met de schommelingen van de lonen en van de erop betrekking hebbende sociale lasten en verzekeringen, alsmede van de prijzen van de materialen, grondstoffen en verbruiksproducten, exclusief btw en zonder toepassing van straffen;
a, b ₁ , b ₂ , ..., b _n , c	zijn wegingscoëfficiënten vastgesteld in de opdrachtdocumenten; hun som is gelijk aan één;
S	is het basisloon, vastgesteld door het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf of door het Paritair Comité voor de metaal, machine- en elektrische bouw of door het Paritair Subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie, vermeerderd met de door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie aangenomen totale sociale lasten en verzekeringen, van kracht 10 dagen vóór de datum van de opening van de offertes. De waarden van de uurlonen worden afgerond tot 5 cijfers na de komma. Het vijfde cijfer verhoogt met 1 indien het 6 ^{de} cijfer gelijk is aan 5 of hoger. Het toegepaste basisloon wordt vermeld in de opdrachtdocumenten. De inschrijver vermeldt op zijn offerteformulier het Paritair Comité waartoe hij behoort, alsook zijn huidig aantal werknemers.
s	is hetzelfde gemiddelde van de uurlonen, zoals aangenomen door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie op de aanvangsdatum van de beschouwde periode;
X ₁ , X ₂ , ..., X _n	zijn referentieprijsen van specifieke producten of indexcijfers op basis van een jaarlijks verbruik van specifieke producten op de inlandse markt: - vastgesteld voor de maand N-1 die de opening van de offertes in de maand N voorafgaat voor parameters van het type O.W. en voor de indexen I, K₁ en K₂; - vastgesteld voor de maand N-3 die de opening van de offertes in de maand N voorafgaat voor parameters van het type ISTI (afzetprijsindex);

- $x_1, x_2, \dots, x_n$ zijn dezelfde referentieprijzen of dezelfde indexcijfers:
- vastgesteld voor de maand N-1 die het begin van de beschouwde periode in de maand N voorafgaat voor parameters van het type O.W. en voor de indexen I, K_1 en K_2 ;
  - vastgesteld voor de maand N-3 die het begin van de beschouwde periode in de maand N voorafgaat voor parameters van het type ISTI (afzetprijsindex).

2. Specifieke formules

Onderstaande specifieke formules zijn richtinggevend. De opdrachtdocumenten kunnen steeds van deze formules afwijken.

Voor de termen p, P, s en S gebruikt in de onderstaande specifieke formules geldt steeds de omschrijving van de standaardformule.

a) Formule voor het aanleggen van wegen met **cementbetonverhardingen**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{k_2}{K_2} + c \right)$$

K_2 is het indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten bij wegenbouwwerken met cementbetonverhardingen op de inlandse markt, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;

k_2 is hetzelfde indexcijfer, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

b) Formule voor het aanbrengen van **bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m_1}{M_1} + d \cdot \frac{m_2}{M_2} + e \cdot \frac{m_3}{M_3} + c \right)$$

M_1 is de referentieprijzen van petroleumbitumen in bulk (zone I), vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (O.W. 564), voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;

M_2 is de referentieprijzen van in de opdrachtdocumenten bepaalde specifieke steenslag, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;

M_3 is de referentieprijzen van dieselolie voor ander gebruik dan het drijven van motorvoertuigen op de openbare weg (zone I), vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (O.W. 550bis), voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;

m_1, m_2, m_3 zijn dezelfde referentieprijzen, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

c) Formule voor **beplantingswerken en arbeidsintensieve werken**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

- I is het referentie-indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten in het bouwbedrijf op de inlandse markt, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- i is hetzelfde referentie-indexcijfer, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

Voor de driemaandelijke periode van de onderhoudswerken van beplantingen wordt voor “s” en “i” de gemiddelde waarde van de 3 maanden berekend vanaf de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

- d) Formule voor het **herstellings- en verbeteringswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

- I is het referentie-indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten in het bouwbedrijf op de inlandse markt, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- i is hetzelfde referentie-indexcijfer, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

- e) Formule voor **ruimingswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + c \right)$$

- f) Formule voor **grond-, bagger- en afbraakwerken**:

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m_2}{M_2} + d \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

- I is het referentie-indexcijfer op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste producten in het bouwbedrijf op de inlandse markt, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- i is hetzelfde referentie-indexcijfer, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat;
- M_2 de referentieprijzen van dieselolie voor ander gebruik dan het drijven van motorvoertuigen op de openbare weg (zone I), vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (O.W.550bis), voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- m_2 dezelfde referentieprijzen, vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

g) Formule voor **damplanken**:

$$p = P \cdot \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m_1}{M_1} + c \right)$$

- M_1 vertegenwoordigt de referentieprijis O.W. 226 die vermeld staat in de door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie gepubliceerde tabel van de referentieprijzen O.W. voor damplanken, B.T.W. niet inbegrepen, m.b.t. de kalendermaand vóór de datum van het openen van de offerteformulieren;
- m_1 dezelfde referentieprijis als die bepaald voor M_1 , maar m.b.t. de kalendermaand vóór de aanvangsdatum van de in de termijnbetaling beschouwde maandperiode.

h) Formule voor **wapeningsstaal**:

$$p = P \cdot \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m_1}{M_1} + d \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

- I stelt het maandelijkse indexcijfer voor, berekend op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste materialen en grondstoffen op de binnenlandse markt van het Bouwbedrijf; dat indexcijfer heeft betrekking op de kalendermaand vóór de datum van het openen van de offertes;
- i stelt hetzelfde indexcijfer voor met betrekking tot de kalendermaand voor de aanvangsdatum van de in de termijnbetaling beschouwde maandperiode;
- M_1 de referentieprijis van betonstaal met verbeterde hechting vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (O.W. 224), voor de kalendermaand die de opening van de offertes voorafgaat;
- m_1 dezelfde referentieprijis vastgesteld door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, voor de kalendermaand die de beschouwde periode voorafgaat.

i) **Staalconstructies**:

A. Prijsherziening van de staalconstructie in de werkplaats

- a. Gewalst staal en smeedstaal, inclusief de in de werkplaats en op de bouwplaats te verwerken bouten en klinknagels

$$p = P \cdot \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m}{M} + c \right)$$

- M de prijs per ton van de dikke kwaliteitsstaalplaten (O.W. 212); Deze prijs heeft steeds betrekking op de kalendermaand die aan de opening van de offertes voorafgaat;
- m de prijs van hetzelfde product, van kracht gedurende de kalendermaand die aan de begindatum van de in de termijnbetaling beschouwde maandperiode voorafgaat.

- b. Vormgietstaal en gietijzer inclusief de bewerking, de modelkosten, de bevestigingsbouten, enz.

$$p = P \cdot \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{m}{M} + c \right)$$

- M de referentieprijis O.W. 228, van kracht gedurende de kalendermaand die aan de voor de opening van de offertes vastgestelde datum voorafgaat, van een ton hematiet gieterij gietijzer (Si: 2,5 tot 3 % - P: 0,5 tot 0,7 %);

m de referentieprijis O.W. van het hierboven omschreven product, van kracht gedurende de kalendermaand die aan de begindatum van de in de termijnbetaling beschouwde maandperiode voorafgaat.

c. Schommeling van de prijs voor de proefmontage van de constructie in de werkplaats

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + c \right)$$

Sw het nationaal referentieloon, vermeerderd met de sociale lasten (met lastenvermindering) en verzekeringen, voor werklieden van fabrieken en werkplaatsen voor metaalconstructies (PSC 111.11), van kracht 10 dagen vóór de datum van de opening van de offertes;

sw hetzelfde nationaal referentieloon zoals aangenomen op de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

B. Schommeling van de prijs van het monteren van de constructie op de bouwplaats

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + c \right)$$

S het nationaal referentieloon, als de opdrachtnemer afhangt van het Paritair Comité voor de metaal-, machine- of elektrische bouw (fabriek en werkplaats), van kracht 10 dagen vóór de datum van opening van de offertes;

s hetzelfde referentieloon zoals aangenomen op de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

C. Schommeling van de prijs voor het voorbereiden van de oppervlakken en voor de bescherming tegen corrosie

$$p = P \times \left(a \cdot \frac{s}{S} + b \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

S het basisloon vermeerderd met de door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie aangenomen totale sociale lasten en verzekeringen, van kracht 10 dagen vóór de datum van de opening van de offertes; Het basisloon is dit voor arbeiders van het P.C. van het Bouwbedrijf - het gemiddelde van de minimum uurlonen van de geschoolde werklieden, de geoefende werklieden en de handlangers. Inzake het stelsel van de sociale lasten behoren de werken tot de categorie A - werken waarvoor de maximum bijdrage verschuldigd is aan het Fonds voor Bestaanszekerheid der Bouwvakarbeiders voor de vergoedingen: vorst, dubbel verlofgeld, vergoedingen - bouw en getrouwheidspremies, en die blootgesteld zijn aan het slecht weer;

s is hetzelfde gemiddelde van de uurlonen, zoals aangenomen door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie op de aanvangsdatum van de beschouwde periode;

I het maandelijks indexcijfer berekend op basis van een jaarlijks verbruik van de voornaamste materialen en grondstoffen op de binnenlandse markt van het Bouwbedrijf;

Dit indexcijfer heeft betrekking op de kalendermaand vóór de datum van het openen van de offertes;

i hetzelfde indexcijfer met betrekking tot de kalendermaand vóór de aanvangsdatum van de in de termijnbetaling beschouwde maandperiode.

Afdeling 10 Prijsonderzoek

Art. 21, §2   Controle ter plaatse

De aanbestedende overheid heeft het recht één of meerdere personen aan te wijzen, die de boekhoudkundige stukken verifiëren en ter plaatse onderzoeken uitvoeren om de juistheid van de door de inschrijver verstrekte inlichtingen te onderzoeken.

Hoofdstuk 4 Indiening aanvragen tot deelneming en offertes

Afdeling 5 Indieningsrecht en -wijze aanvragen tot deelneming en offertes

Art. 53, §1   Taalgebruik

De inschrijver gebruikt uitsluitend het Nederlands in zijn mondelinge en schriftelijke communicatie met de aanbestedende overheid.

Van documenten die enkel in een andere taal beschikbaar zijn, kan de aanbestedende overheid een vertaling eisen. De vertaling gebeurt op kosten van de inschrijver. De vertaling is het enige rechtsgeldige.

Afdeling 6 Verbintenistermijn

Art. 57   Verbintenistermijn voor de inschrijvers

De inschrijvers blijven gebonden door hun offerte gedurende een termijn van honderdtwintig kalenderdagen, ingaande de dag na de zitting voor de opening van de offertes.

Hoofdstuk 5 Selectie kandidaten en inschrijvers, toegangsrecht en kwalitatieve selectie

---

Afdeling 1 Algemene bepalingen

Art. 60   Administratieve vereenvoudiging

§1 De aanbestedende overheid vraagt voor de Belgische inschrijvers zelf de volgende documenten op:

- 1) Attest inzake sociale zekerheid en het bijbehorend attest “inhoudingsplicht artikel 30bis”;
- 2) Attest niet-faillissement;
- 3) Bewijs van erkenning;
- 4) Attest hoofdelijke aansprakelijkheid en inhouding artikel 402 en 403 WIB.

§2 De inschrijver hoeft de gevraagde inlichtingen en documenten niet voor te leggen indien hij deze documenten de afgelopen drie maanden al heeft voorgelegd voor een andere procedure uitgeschreven door de aanbestedende overheid zoals bepaald in de opdrachtdocumenten. In dergelijk geval dient hij uitdrukkelijk het besteknummer, de benaming van de opdracht alsook de datum van de opening van de offertes van deze opdracht in zijn offerte aan te geven.

Afdeling 2 Toegangsrecht

Art. 61, §4   Uitsluitingscriteria

Voor een open aanbesteding verklaart de inschrijver door in te schrijven op deze opdracht zich niet in een toestand van uitsluiting te bevinden zoals bedoeld in art. 61, §1 en §2 K.B. Plaatsing.

De aanbestedende overheid houdt zich het recht voor om de attesten die de niet- uitsluiting bewijzen op te vragen ongeacht het moment van de procedure voor de sluiting van de opdracht.

Bij een open offerteaanvraag toont de inschrijver aan dat hij zich niet in één van de gevallen van uitsluiting volgens art. 61, §1 en §2 K.B. Plaatsing bevindt door het voorleggen van:

Voor alle inschrijvers:

- Een uittreksel uit het strafregister of een evenwaardig document uitgereikt door een gerechtelijke instantie of overheidsinstantie van het land van oorsprong of herkomst en waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest voor een misdrijf bedoeld in art. 61, §1 en §2 K.B. Plaatsing;
- Een attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie waaruit blijkt dat de betrokkene in orde is met de betaling van zijn belastingen (directe belastingen en btw).

Bovendien voor de niet-Belgische inschrijvers:

- Een origineel attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het land waar hij gevestigd is en waaruit blijkt dat hij heeft voldaan aan de voorschriften inzake bijdrage voor sociale zekerheid overeenkomstig art. 62, §2 K.B. Plaatsing;
- Getuigschrift van niet-faillissement uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het betrokken land.

De attesten zijn niet ouder dan drie maanden te rekenen vanaf de datum van de opening van de offertes.

Art. 64 Toegangsverbod

Door in te schrijven op deze opdracht verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van belangenvermenging zoals bedoeld in dit artikel te bevinden.

Afdeling 3 Kwalitatieve selectie

Art. 74 Beroep op draagkracht andere entiteiten

Het is de inschrijver niet toegelaten een beroep te doen op de draagkracht van andere entiteiten wanneer aan deze laatste het toegangsrecht is ontzegd op grond van art. 21 wet 2006.

Als de inschrijver zich beroept op de draagkracht van andere entiteiten, moet de behoorlijk ondertekende en gedagtekende verbintenis met deze entiteiten bij de offerte gevoegd worden.

Hoofdstuk 6 Gunning bij aanbesteding en offerteaanvraag

Afdeling 1 Vorm, inhoud en ondertekening offerte

Art. 80 Vorm van de offerte

De aandacht van de inschrijver wordt erop gevestigd dat hij zijn offerte en zijn samenvattende opmeting moet invullen op de bij de opdrachtdocumenten gevoegde formulieren.

Art. 81 Inhoud van de offerte

Bij het offerteformulier dienen de volgende documenten te worden gevoegd:

- 1) De samenvattende opmeting (zie art. 83);
- 2) De documenten die vereist zijn voor de selectie (zie art. 58 en volgende);
- 3) De documenten die vereist zijn voor de gunning;
- 4) De bewijzen dat de personen, die de offerte ondertekenden, statutair of bij volmacht bevoegd zijn om de bedrijven geldig in en buiten rechte te vertegenwoordigen (art. 82, §3 K.B. Plaatsing). Dit gebeurt naargelang de rechtsvorm van de bedrijven door het bijvoegen van één van de volgende documenten:
  - uittreksel of kopie van de statutaire clausule i.v.m. de vertegenwoordigingsbevoegdheid en een kopie van de akte of afschrift van de notulen van de algemene vergadering, zoals verschenen in het B.S., houdende benoeming van de bestuurders;
  - volmacht om het bedrijf te vertegenwoordigen of om bevoegdheid door te geven aan een ander persoon;

- voorleggen van benoemingsbesluit van de zaakvoerder;
  - andere documenten ter staving van de bevoegdheid;
- 5) Het document en de afzonderlijke prijsberekening bedoeld in art. 30, tweede lid, 1° en 2° van het K.B. van 25/01/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, met name
1. een document dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin de inschrijver beschrijft op welke wijze hij het bouwwerk zal uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;
  2. een afzonderlijke prijsberekening in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventie maatregelen en –middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en –middelen;

Het bijvoegen van deze documenten is essentieel voor de beoordeling van de offerte.

- 6) Een nota waarin de sluitingsperiode van de onderneming voor de betaalde jaarlijkse vakantiedagen en de inhaalrustdagen die op reglementaire wijze of in een algemeen bindende collectieve arbeidsovereenkomst werden bepaald, wordt vermeld, alsook de nodige bewijsstukken (art. 27, §1 AUR);

- 7) In geval van offerteaanvraag bij kunstwerken:

1. Een uitgebreid werkprogramma met grafisch tijdschema, uitgedrukt in werkdagen, voor het verwezenlijken van de voorziene werken.
2. Voorontwerptekeningen van het kunstwerk (funderingen, pijlers, landhoofden, bovenbouw, opleggingen, brugdekvoegen), ondersteund door een duidelijke berekeningsnota, waarvan de berekeningen eenvoudig kunnen worden gevolgd. In deze nota worden de gevolgde methodes, evenals de eigenschappen van de gebruikte materialen, voldoende beschreven.

De voorontwerptekeningen en de berekeningsnota mogen eventueel rechtstreeks door het ingenieursbureau worden ingediend, mits uitdrukkelijke verwijzing van de inschrijver naar dit laatste; in dit geval worden de plannen en de berekeningsnota door het ingenieursbureau gedateerd en ondertekend.

3. Een nota waarin de naam en het adres is vermeld van de burgerlijk ingenieur (het ingenieursbureau), die (dat) verantwoordelijk is voor de studie van het ontwerp waarop de offerte gebaseerd is.

In een offerte mag per discipline (betonconstructies of staalconstructies) slechts één enkel ingenieursbureau of burgerlijk ingenieur worden vermeld.

Het is de inschrijver niet toegelaten zich na de opening van de offertes tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid.

4. Een beschrijving van het voorziene systeem voor:

- de voorspanning;
- de funderingen;
- de oplegtoestellen;
- bij paalfunderingen: de afmetingen van de schacht en van de eventuele verbrede voet, alsmede het totaal nuttig draagvermogen Q_n ;
- de samenstelling van het tegengewicht.

Het is de inschrijver niet toegelaten na de opening van de offertes andere systemen aan te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid;

- 8) In geval van staalconstructies:

1. een nota met de eenheidsprijs voor het radiografisch onderzoek met X-stralen van de lassen (euro per strekkende meter radiografisch onderzoek);
2. een nota met de eenheidsprijs voor het ultrasoon onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter ultrasoon onderzoek);
3. een nota met de eenheidsprijs voor het penetrant onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter penetrant onderzoek);
4. een nota met de eenheidsprijs voor het magnetisch onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter magnetisch onderzoek).

Deze eenheidsprijzen gelden gedurende de hele duur van de opdracht en zijn niet voor herziening vatbaar.

Afdeling 2 Samenvattende opmeting en inventaris

Art. 83 Samenvattende opmeting

§1 In de samenvattende opmeting gaat de post vergezeld:

- a) van de vermelding “GP”, globale prijs, als de hoeveelheid niet aangegeven is;
- b) van de vermelding “VH”, vermoedelijke hoeveelheid;
- c) van de vermelding “VS”, voorbehouden som;
- d) van de vermelding “GS”, geraamde som.

Indien een voorbehouden som voor onvoorziene werken, leveringen en diensten voorzien is, dan is dit bedrag gereserveerd voor werken, leveringen en diensten nodig voor de uitvoering van aanpassingswerken ten gevolge van onverwachte situaties of voor de oplossing van ad hoc problemen die niet vooraf konden worden vastgesteld en waarvoor geen specifieke posten in de opmeting voorzien zijn.

De voorbehouden som geeft de opdrachtnemer geen recht op enige bestelling, noch op het bedrag dat eventueel besteld wordt. Het is enkel een indicatie van het budget dat voor dergelijke uitgaven gereserveerd is. De aanbestedende overheid beslist over de uitgaven die met deze post betaald worden.

§2 De vermoedelijke hoeveelheden mogen niet verbeterd worden in de samenvattende opmeting maar enkel in een apart document vergezeld van een verantwoording.

Afdeling 4 Prijsopgave en percelen

Art. 88 Prijsopgave

De eenheidsprijzen moeten zowel in cijfers als in letters worden geschreven.

Bij vermoedelijke hoeveelheden moeten de eenheidsprijzen tot op 5 decimalen na de komma worden afgerond. De totaalprijzen voor deze posten moeten worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

Bij een globale prijs moet worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

Afdeling 5 Indiening offertes

Art. 90, §1 Indiening offertes

De offertes moeten elektronisch worden ingediend via de e-tendering website

<https://eten.publicprocurement.be> die de naleving waarborgt van de voorwaarden van art. 52, §1 K.B. Plaatsing.

Meer informatie kan verkregen worden op de website <http://www.publicprocurement.be> of via de e-procurement helpdesk op het nummer +32 (0)2 790 52 00.

De met elektronische middelen ingediende offertes moeten worden opgemaakt in een afdrukbaar Pdf-formaat. De maximale grootte per document is 80 MB. Een te groot document kan worden opgesplitst in meerdere deeldocumenten. Het geheel van alle documenten mag evenwel niet groter zijn dan 350 MB.

U kunt als buitenlandse inschrijver de offerte en alle bijhorende documenten ondertekenen met een gekwalificeerd certificaat dat u kunt aankopen via een private actor en dat door de applicatie herkend wordt als een geldig certificaat dat geschikt is voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening ofwel met een elektronisch middel, aangekocht bij een private actor en waarvan zij zelf garanderen dat dit voldoet aan alle wettelijke voorwaarden:

- Gekwalificeerde certificaten, die geschikt zijn voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening, kunnen aangekocht worden bij private actoren. Voor meer informatie over deze private actoren, kunt u terecht op e.procurement@vlaanderen.be of +32 (0)2 553 76 57. Er dient wel te worden opgemerkt dat het enige tijd in beslag kan nemen vooraleer u de drager met uw gekwalificeerd certificaat ontvangt. Koop dus tijdig uw certificaat aan.

- Wanneer de buitenlandse inschrijver een eigen elektronisch middel gebruikt om de handtekening te plaatsen, garandeert hij zelf dat deze handtekening voldoet aan de voorwaarden van artikel 52, §1, 1° K.B. Plaatsing. Deze elektronische handtekening moet aldus conform zijn met de regels van het Europees, en het daarmee overeenstemmend nationaal, recht inzake de geavanceerde elektronische handtekening met een geldig gekwalificeerd certificaat, waarbij deze handtekening werd gerealiseerd via een veilig middel voor het aanmaken van een handtekening. Gelieve ook alle nuttige informatie over het gebruikte elektronische middel aan de offerte toe te voegen opdat de aanbestedende overheid kan nagaan of het gebruikte elektronische middel geldig is en conform is met de bepalingen in de regelgeving.

Er mag geen gebruik worden gemaakt van een dubbele elektronische zending noch van een veiligheidskopie.

Indien in de opdrachtdocumenten de indiening van bepaalde maquettes modelstukken of monsters wordt gevraagd en deze stukken zijn niet of uiterst moeilijk via elektronische middelen over te maken, mogen de inschrijvers de vereiste maquettes, modelstukken of monsters op niet-digitale wijze aan de aanbestedende overheid bezorgen. Deze stukken dienen vóór de opening van de offertes bij de aanbestedende overheid toe te komen met een duidelijke verwijzing naar de betrokken overheidsopdracht en de offerte waarvoor ze worden ingediend.

Afdeling 7 Onderzoek en regelmatigheid offertes

Art. 99, §2   Prijsonderzoek

Deze bepaling is eveneens van toepassing op offerteaanvragen.

D. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14.01.2013 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN EN VAN DE CONCESSIONS VOOR OPENBARE WERKEN (AUR) (BS 14 FEBRUARI 2013)

Hoofdstuk 2 Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten

Afdeling 1 Algemeen kader

Art. 11 Leidend ambtenaar

De leidend ambtenaar is de vertegenwoordiger en de woordvoerder van de aanbestedende overheid in haar betrekking met de opdrachtnemer.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een ambtenaar (zowel contractueel als statutair) van de aanbestedende overheid, bestaat het mandaat van de leidend ambtenaar enkel uit:

- de technische en administratieve opvolging van de prestaties, inbegrepen de goedkeuring van de detail- en werktekeningen en de berekeningsnota's, tot en met de definitieve oplevering;
- de keuring van de producten en/of prestaties, zowel de a priori als de a posteriori keuring;
- het nazicht van de vorderingsstaten en van de facturen;
- het opstellen van de processen-verbaal;
- de voorlopige en definitieve oplevering;
- het instaan voor het bestendig toezicht op de prestaties.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een persoon buiten de aanbestedende overheid, wordt de draagwijdte van zijn mandaat in de opdrachtdocumenten omschreven.

Art. 12 Onderaannemers

De opdrachtnemer deelt aan de leidend ambtenaar schriftelijk de naam van zijn eventuele onderaannemers mee. Hij doet dat ten minste 15 kalenderdagen vóór de aanvang van de overeenstemmende werken, behalve in geval van hoogdringendheid waarbij deze termijn van 15 kalenderdagen kan ingekort worden.

De opdrachtnemer dient daarbij het bewijs voor te leggen dat de betrokken onderaannemer voldoet aan de wetgeving inzake de erkenning van aannemers voor dat deel van de opdracht dat die onderaannemer zal uitvoeren.

Zolang dat bewijs niet is overgelegd, mag een onderaannemer de werkzaamheden niet aanvangen.

De onderaannemer moet tijdens de uitvoering van het hem toevertrouwde deel van de opdracht in het bezit zijn van de vereiste erkenning.

In geval van door de opdrachtnemer uit te voeren studies, is het de opdrachtnemer niet toegelaten zich na de sluiting tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden, tenzij een gelijkwaardige ingenieur of ingenieursbureau wordt voorgesteld, waarvan de gelijkwaardigheid vooraf en schriftelijk wordt aanvaard door de aanbestedende overheid.

Afdeling 2 Intellectuele rechten

Art. 19 Gebruik van de resultaten

§1 De aanbestedende overheid verworft de volle en exclusieve eigendom op de uitvindingen die gedaan en ontwikkeld worden bij of naar aanleiding van de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de specifieke uitvindingen die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

§4 De opdrachtnemer kan, na voorafgaande schriftelijke toestemming door de aanbestedende overheid, de algemene gegevens over het bestaan van de opdracht en over de verkregen resultaten aanwenden voor commercieel of ander gebruik.

Art. 20 Methodes en knowhow

De aanbestedende overheid verkrijgt de rechten op de methodes en knowhow die gedaan, verworven, ontwikkeld of gebruikt worden bij de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer deelt de aanbestedende overheid ten laatste bij de voorlopige oplevering mee welke knowhow nodig is voor het gebruik van het werk, ongeacht of die aanleiding gegeven heeft tot het aanvragen van een octrooi of niet.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de methodes en knowhow die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

Afdeling 3 Financiële garanties

Art. 24, §1 Verzekeringen

Wanneer in de samenvattende opmeting een afzonderlijke post voorzien is voor het afsluiten van verzekeringspolissen “alle bouwplaatsrisico’s” en “tienjarige aansprakelijkheid”, dan zullen deze polissen beantwoorden aan de hiernavolgende bepalingen.

Bij ontstentenis van deze afzonderlijke post beperkt de verplichting van de opdrachtnemer zich tot de voorzieningen van artikel 24, §1 AUR.

Verzekerden en/of begunstigen zullen zijn: de aanbestedende overheid, de opdrachtnemer(s), de onderaannemer(s), de raadgevende ingenieur(s) met subcontractant, de architect en de personen aanwezig voor de noden van de werf.

De polissen moeten tevens voldoen aan de bepalingen van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

De polissen moeten een clause bevatten, die bepaalt dat elke schorsing, verbreking, opzegging of vervallenverklaring van het verzekeringscontract door de verzekeraar onmiddellijk per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht van de aanbestedende overheid.

De polissen moeten een clause bevatten die bepaalt dat de verzekeringsmaatschappij zich, na uitkering, in geen enkel geval tot de aanbestedende overheid kan richten om de gedane uitkering te verhalen.

I Verzekering “Alle bouwplaatsrisico’s”

I.A Eigen werk

I.A.1 Gedekte risico’s:

Deze verzekering zal dekking verlenen voor schade aan:

- de definitief opgetrokken werken die het voorwerp van de aannemingscontracten vormen, daarin begrepen: de materialen, bouwelementen en uitrustingen (d.w.z. machines, toestellen en installaties) bestemd om erin te worden verwerkt;

- de (eventuele) voorlopige werken bepaald in de aannemingscontracten of nodig voor de uitvoering ervan;
- het bestaand goed: d.w.z. de eigendommen toebehorende aan de aanbestedende overheid of aan derden, waaraan rechtstreeks gewerkt wordt.

I.A.2 De waarborgen:

- tijdens de bouw-, montage- en testtermijn:
  1. elke beschadiging en elk verlies van de verzekerde goederen;
  2. de schade of het verlies te wijten aan een fout, een gebrek of een leemte in het ontwerp, in de berekeningen of in de plannen alsook aan het eigen gebrek van de materialen;
- tijdens de periode van 24 maanden vanaf de voorlopige oplevering:
  1. beschadiging van de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken door de verzekerden, waartoe zij na de voorlopige oplevering krachtens hun aannemingscontract verplicht zijn;
  2. beschadiging aan de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aannemingen uitmaken) die tijdens deze periode vastgesteld wordt en te wijten is aan een schadeverwekkend feit tijdens de bouw-, montage- en proeftermijn.
- opruimings- en afbraakkosten worden vergoed tot maximum 10 % van de aangegeven waarde van de werken (cfr. I.A.3).

De schade aan het bestaande goed is gedekt wanneer ze ontstaat door de gehele of gedeeltelijke instorting, waardoor de stabiliteit bedreigd wordt. Ernstige stoornissen die de stabiliteit van het bestaande goed in het gedrang brengen worden gelijkgesteld met een gehele of gedeeltelijke instorting.

I.A.3 Verzekerd kapitaal:

Het verzekerd kapitaal is gelijk aan de aannemingssom, incl. de studiekosten en toezichtskosten, excl. B.T.W. in de mate deze voor de aanbestedende overheid aftrekbaar is. Het geraamde bedrag van de studie- en toezichtskosten wordt meegedeeld in de opdrachtdocumenten.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten, dient het verzekerd kapitaal voor het bestaand goed vastgesteld te worden op 125.000 euro en dit in eerste risico.

I.A.4 Vrijstelling:

Het bedrag van de vrijstelling wordt vastgesteld op 2.500 euro. De vrijstelling komt ten laste van de opdrachtnemer.

I.A.5 Uitgesloten en/of niet verzekerde risico's:

Behoudens omstandigheden vreemd aan de uitvoering van de werken zijn de uitgesloten en/of niet verzekerde risico's ten laste van de opdrachtnemer.

I.B Aansprakelijkheid ten aanzien van derden

I.B.1 Deze verzekering dekt de burgerlijke aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek met volgende specifieke voorwaarden:

- verzekerd kapitaal: 1.250.000 euro per schadeverwekkende gebeurtenis voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd in eerste rang voor alle verzekerden;
- vrijstelling: de vrijstelling bedraagt 1.250 euro per schadeverwekkende gebeurtenis, met uitzondering voor de lichamelijke schade;
- de schade aan kabels en leidingen met inbegrip van de eventuele gevolgschade is gedekt.

- I.B.2 De verzekering dekt de schade aan derden op basis van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek binnen de kapitalen en vrijstellingen voorzien in paragraaf I.B.1. De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.
- I.B.3 De schade ten gevolge van trillingen, van verlagen van de grondwaterstand, van ontbreken, van verwijderen of van verzwakken van steunen is in de verzekeringsdekking inbegrepen.
- I.B.4 De gekruiste aansprakelijkheid onder de verzekerden is gedekt; dit houdt in dat de verzekerden onderling als derden ten aanzien van elkaar beschouwd worden voor de verzekering.

II. Verzekering van tienjarige aansprakelijkheid

II.A Gedekte risico's

Deze verzekering zal dekking verlenen voor:

- II.A.1 De tienjarige aansprakelijkheid volgens artikel 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek;
- II.A.2 De extra-contractuele aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek voor schade ten gevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis;
- II.A.3 De schade aan gedeelten van het bouwwerk die niet onder de technische controle stonden en van andere goederen van de aanbestedende overheid voor zover die schade een gevolg is van een verzekerde schade onder II.A.1;
- II.A.4 Burenhinder volgens artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek voor schade ten gevolge van een onder II.A.1 schadeverwekkende gebeurtenis.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

Deze verzekering zal uitwerking hebben in eerste rang en de dekking gaat in vanaf de voorlopige oplevering.

II.B Verzekerde kapitalen

Behoudens andersluidende bepalingen in de opdrachtdocumenten zijn de verzekerde kapitalen gelijk aan:

- II.B.1 Het eindbedrag (excl. B.T.W. in de mate van aftrekbaarheid) van de gecontroleerde werken, incl. studie- en toezichtskosten.
- II.B.2 Het verzekerd bedrag belooft 625.000 euro voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade vermengd per schadeverwekkende gebeurtenis met een maximum van 1.250.000 euro voor de dekkingen II.A.2 en II.A.3 en II.A.4 samen voor alle schadeverwekkende gebeurtenissen tijdens de ganse verzekeringsduur.

II.B.3 gelijk aan II.B.2.

II.B.4 gelijk aan II.B.2.

II.C Vrijstelling

De vrijstelling bedraagt:

II.C.1 voor de risico's onder II.A.1 en II.A.2:

10 % van de schade met een:

- minimum 2.500 euro + (N × 250 euro);
- maximum 12.500 euro + (N × 1.000 euro);

N = het aantal jaren verlopen tussen de voorlopige oplevering en de datum van het optreden van de schade.

II.C.2 voor de risico's onder II.A.3 en II.A.4:

1.250 euro per schadeverwekkende gebeurtenis voor stoffelijke en onstoffelijke schade.

II.D Controle

De aanbestedende overheid sluit de controleovereenkomst af met het controleorganisme.

De gecontroleerde posten uit de samenvattende opmeting worden aangegeven in de opdrachtdocumenten evenals de coördinaten van het controleorganisme.

De opdrachtnemer onderwerpt zich aan de technische controle en staat de afgevaardigden van het controleorganisme bij tijdens het vervullen van hun opdracht.

III Bijzondere bepalingen

III.A De opdrachtnemer legt binnen de 30 dagen na het sluiten van de opdracht een attest voor waarin hij uitdrukkelijk bevestigt dat de door hem afgesloten polissen beantwoorden aan de bepalingen uit de opdrachtdocumenten. Voor elke dag vertraging wordt een straf toegepast van 125 euro per dag.

III. B. Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de opdrachtnemer het bewijs van premiebetaling.

Afdeling 4 Opdrachtdocumenten

Art. 35 Plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid

De plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid, mogen door de opdrachtnemer niet worden gereproduceerd, noch voor enig ander gebruik dan in het kader van de uitvoering van de opdracht worden aangewend, dan met de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

Afdeling 6 Toezicht en controle opdracht

Art. 41 Soorten keuringen

Onafhankelijke instanties

De hieronder vermelde instanties worden door de aanbestedende overheid als onafhankelijk, zoals bedoeld in art. 41 AUR, erkend:

- voor alle producten waarvoor een "Benormerk" bestaat, de sectororganismen erkend door VZW Benor, Lombardstraat 42, 1000 Brussel, tel. 02/511 65 95, fax. 02/514 18 75;
- voor alle betonproducten waarvoor geen "Benormerk" bestaat, de VZW Probeton, Aarlenstraat 53 bus 9, 1040 Brussel, tel. 02/237 60 20;
- voor alle andere producten, de VZW Copro, Z.1 Researchpark, Kranenberg 190, 1731 Zellik (Asse), tel. 02/468 00 95, fax. 02/469 10 19;
- voor GFT-compost, de VZW Vlaco, Kanunnik de Dekkerstraat 22-26, 2800 Mechelen, tel. 015/20 83 20, fax. 015/20 32 75;
- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de VZW Grondbank, Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel, tel. 02/545 58 48, fax 02/545 58 54, email: grondbank@grondbank.be, <http://www.grondbank.be/>;

- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de Grondwijzer vzw, Polderdijkweg 16 - Haven 407, 2030 Antwerpen, tel: 03/545 87 58, fax: 03/545 87 39, email: grondwijzer@grondwijzer.be, <http://www.grondwijzer.be/>.

Gelijkwaardige certificatieprocedure

Een andere certificatieprocedure kan door de aanbestedende overheid als gelijkwaardig met de certificatieprocedure van een erkende onafhankelijke instelling worden bevonden indien het vertrouwen dat gesteld kan worden in de overeenkomstigheid van het product met de vooropgestelde eisen onder de andere certificatieprocedure, even groot is als onder het erkend productcertificatiesysteem. Daartoe dient de opdrachtnemer aan te tonen dat onder de andere certificatieprocedure minstens aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de andere certificatieprocedure bevestigt de overeenkomstigheid met minstens alle eisen die onder het erkend productcertificatiesysteem voor het betreffende product worden bevestigd;
- de certificatie-instelling van de andere certificatieprocedure, beantwoordt aan de eisen van NBN-EN 45011 (ISO GUIDE 65) en is hiertoe geaccrediteerd door een organisme dat lid is van de EA (European Accreditation) en dat erkend wordt door de Belgische accreditatie-instelling BELAC;
- de andere certificatieprocedure is opgesteld in de zin van ISO/IEC GUIDE 67;
- de andere productcertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zoverre deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor het betreffende product:
  - de monsterneming van het product in de fabriek of op de plaats van productie;
  - de vaststelling van de kenmerken van het product door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
  - de beoordeling van de overeenkomstigheid van het gecertificeerd product met de geldende eisen;
  - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
  - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;
  - het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van het gecertificeerde product met de geldende eisen vast te stellen;
  - de beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;
- het toezicht omvat minstens de volgende elementen, voor zoverre deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure:
  - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de markt en/of in de fabriek;
  - toezicht op het productieproces van grondstoffen en materialen tot eindproduct en, in het voorkomend geval, toezicht op het kwaliteitssysteem dat de productie ondersteunt. De systemen 4 en 5 volgens ISO/IEC Guide 67 voldoen aan deze bepalingen;
  - alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd in de fabriek of op de plaats van productie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze die vereist is onder de erkende certificatieprocedure;
  - de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan.

Alle documenten ter staving van de gelijkwaardigheid van de andere certificatieprocedure moeten originele documenten zijn met een Nederlandse vertaling.

Het volledig dossier aangaande de certificatieprocedure dient ten minste 30 kalenderdagen voor de aanwending van de betrokken materialen te worden overgemaakt aan de aanbestedende overheid, bij gebreke waaraan het product automatisch als niet-gelijkwaardig wordt beschouwd.

De leidend ambtenaar beslist om de producten al dan niet te aanvaarden op basis van een beoordeling van de gelijkwaardigheid. Dergelijke beoordeling wordt per werk uitgevoerd en betekent geen automatische gelijkwaardigheid voor andere werken.

Alle kosten verbonden aan voormelde procedure zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De certificatieprocedure kan in geen geval aanleiding geven tot enige schorsing van de werken of verlenging van uitvoeringstermijn.

Burgerlijke bouwkunde

De producten in de sector burgerlijke bouwkunde waarvoor een merk van overeenkomstigheid BENOR of een technische goedkeuring ATG bestaat, of die het voorwerp uitmaken van een kwaliteitscontrole tijdens de fabricage door een door de aanbestedende overheid erkende onpartijdige instelling, worden vrijgesteld van de proeven voor voorafgaande technische keuring.

De aanbestedende overheid behoudt zich nochtans het recht voor om, in geval van twijfel, op haar kosten tot een geheel of een gedeelte van de keuringsproeven over te gaan; de resultaten van deze proeven kunnen worden medegedeeld aan de instelling belast met het toekennen van het merk BENOR of ATG of met de kwaliteitscontrole van het desbetreffend product.

Wanneer door de opdrachtnemer een partij zogenoemd (aan BENOR of ATG) gelijkwaardige producten voorgesteld wordt, toont de opdrachtnemer, voor de start van de uitvoering en op zijn kosten, de gelijkwaardigheid aan, door middel van een gemotiveerde nota opgesteld in het Nederlands. Deze nota omvat alle stavingstukken zoals auditrapporten, proefuitslagen, enz.

Indien de gelijkwaardigheid niet aanvaard wordt door de aanbestedende overheid, zal deze overgaan tot een volledige partijkeuring ten laste van de opdrachtnemer. De betrokken producten mogen niet eerder worden verwerkt dan nadat alle resultaten positief zijn. De opdrachtnemer heeft in dit geval geen recht op schadevergoeding noch op termijnverlenging.

Afdeling 7 Actiemiddelen aanbestedende overheid

Art. 45, § 1 Bijzondere straffen

De aanbestedende overheid heeft het recht om de straffen even vaak toe te passen als:

- de inbreuk is gepleegd;
- er werknemers zijn die het voorwerp uitmaken van de inbreuk.

Bij herhaling van een bepaalde inbreuk, eventueel op een andere plaats, wordt de straf vermenigvuldigd met het aantal keer dat die inbreuk werd vastgesteld.

Art. 65, § 2 Verplichtingen van de opdrachtnemer tot de definitieve oplevering

Inzake groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen vervangt de opdrachtnemer, tijdens de waarborgtermijn, op zijn kosten de dode, slecht opkomende en niet-echte planten en levend materiaal zoals uitschietend rijshout, e.a. en dit gedurende elk plantseizoen telkens vóór 31 december.

In de overeenstemmende posten van de opmeting zijn de onderhoudswerken opgenomen die tijdens de waarborgtermijn uitgevoerd worden voor rekening van de aanbestedende overheid.

De werken worden tijdens de waarborgtermijn jaarlijks onderworpen aan een keuring die aanleiding geeft tot het opstellen van een proces-verbaal van vaststelling. Deze keuring gaat uit van de aanbestedende overheid en heeft plaats in de periode van 16 augustus tot 30 september. Ze gebeurt in aanwezigheid van de opdrachtnemer nadat hij tenminste 15 kalenderdagen voor de aanvang van de keuring behoorlijk bij ter post aangetekende brief werd opgeroepen. Het proces-verbaal vermeldt alle dode, slecht opkomende en niet-echte planten die het volgend plantseizoen moeten vervangen worden.

Afdeling 11 Algemene betalingsvoorwaarden

Art. 66 Betalingen

Tenzij anders bepaald in de opdrachtdocumenten worden de werken betaald in maandelijkse betalingen in mindering.

De aanvangsdatum van die maandelijkse afbetalingsperiodes blijft onveranderd gedurende de hele aanneming.

Als die aanvangsdatum niet is vastgelegd bij het dienstbevel, geldt de eerste dag van de maand. Een post tegen een globale prijs wordt betaald in verhouding tot het uitgevoerde gedeelte.

Art. 69 Intrest voor laattijdige betaling

Er wordt uitdrukkelijk afgeweken van de bepalingen van art. 1254 van het Burgerlijk Wetboek inzake de toerekening van de betalingen. Elke betaling wordt dan ook bij voorrang toegerekend op de hoofdsommen, en pas daarna op de intresten.

Art. 71 Korting wegens minderwaarde

In het algemeen is de korting wegens minderwaarde de som van specifieke kortingen wegens minderwaarde voor de onderscheiden afwijkingen.

De korting wegens minderwaarde wordt niet aangerekend indien ze lager is dan 50 euro.

Indien een specifieke korting wegens minderwaarde berekend wordt op basis van de resultaten van een tegenproef op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken, dan wordt de specifieke korting wegens minderwaarde berekend voor de beide resultaten. De resulterende specifieke korting wegens minderwaarde is het rekenkundig gemiddelde van de twee specifieke kortingen wegens minderwaarde.

Voor de a posteriori uitgevoerde technische keuring worden die specifieke kortingen wegens minderwaarde voor sommige afwijkingen bepaald door formules gegeven in de toepasselijke technische bepalingen.

Wanneer afwijkingen op de kwaliteit, het gewicht, de afmetingen en de andere criteria tot beoordeling van het voor keuring aangeboden product of werk worden vastgesteld, is de aanbestedende overheid gerechtigd die formules toe te passen voor zover:

- de afwijkingen, volgens het oordeel van de aanbestedende overheid, onbelangrijk zijn en geen ernstige tekortkomingen bij het gebruik, het verwerken en ten aanzien van de levensduur zouden kunnen teweegbrengen;
- de korting wegens minderwaarde voor het voor keuring aangeboden product of werk in een deelvak of een vak, 100 percent van de offerteprijs ervan niet overschrijdt.

Zo niet, wordt het voor keuring aangeboden product of werk door de aanbestedende overheid geweigerd.

Afdeling 12 Rechtsvorderingen

Art. 73 Bevoegde rechtbank

Elke rechtsvordering van de opdrachtnemer wordt ingesteld bij een Nederlandstalige Belgische rechtbank, behoudens ingeval van een vordering tot tussenkomst in een bestaand geding.

Hoofdstuk 3 Specifieke bepalingen opdrachten voor werken

Afdeling 1 Bepalingen toepasselijk op alle opdrachten voor werken

Art. 79 Organisatie van de bouwplaats

1. Installaties van concessiehoudende maatschappijen of nutsmaatschappijen

Voor de te nemen maatregelen en op te vragen inlichtingen bij grondwerken verwijzen wij naar de website van het Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP): zie www.klip.be.

De opdrachtnemer is verplicht:

- alle nodige maatregelen en voorzorgen te nemen om schade aan deze installaties te voorkomen. Om precies te zijn, wint hij de nodige inlichtingen in over de aanwezigheid van de installaties (ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, verlichtingsinstallaties en verlichte verkeerssignaleringsinstallaties en de toebehoren ervan, enz.) en over de ligging ervan;

- tijdig zowel aan de aanbestedende overheid als aan de concessiehouder en/of nutsmaatschappijen de perioden mee te delen waarin de voorlopige en definitieve verleggingen moeten plaatshebben en hun zijn werkschema te verantwoorden;
- in alle geval de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de coördinatie van zijn werken met die van de concessiehouder en/of nutsmaatschappijen.

De kosten van verlegging van de diverse installaties zijn niet voor rekening van de opdrachtnemer, behalve indien de verleggingen enkel noodzakelijk zijn om de opdrachtnemer in staat te stellen een door hem vrij gekozen bijzondere uitvoeringsmethode toe te passen.

Enkel de peilingen die uitgevoerd worden in opdracht van de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. Dit soort peilingen wordt beperkt tot singuliere plaatsen.

2. Schade of hinder aan nutsvoorzieningen - merktekens

Voor ieder werk dat een mogelijke oorzaak van schade of stoornis kan zijn, waarop door de aanbestedende overheid de aandacht van de opdrachtnemer is gevestigd of dat bij de uitvoering als zodanig blijkt, geeft de opdrachtnemer, ten minste vijftien kalenderdagen voordat met het uitvoeren van dat werk begonnen wordt, schriftelijk bericht tegen ontvangstbewijs aan:

Nationaal Geografisch Instituut
Abdij ter Kameren 13
1000 Brussel.

Grenspalen en merktekens

De opdrachtnemer zorgt ervoor dat de te behouden bakens, grenspalen en merktekens waarop zijn aandacht gevestigd werd, onaangeroerd blijven. Op minder dan een halve meter ervan worden de eventuele werken verplicht met handgereedschap verricht. Wanneer de opdrachtnemer op andere bakens, grenspalen of merktekens stuit, dient hij onmiddellijk de werken in de nabijheid ervan stop te zetten en de aanbestedende overheid om uitsluitel te vragen.

Indien voorzien in de opdrachtdocumenten zal de opdrachtnemer vóór de aanvang der werken alle grenspalen opzoeken, die zich bevinden op de betreffende percelen binnen de zone der werken. Hij neemt hiervoor contact op met de betrokken eigenaars.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten omvat de zone der werken:

- de zone ingenomen door de werken;
- de voorziene werkzone.

De opdrachtnemer laat door een landmeter-expert een verslag en een plan opmaken met de aanduiding en vastlegging van de gevonden grenspalen. De gevonden grenspalen worden vastgemeten met meetcijfers aan drie vaste punten, voorkomend op het grondplan van de bestaande toestand.

Indien er geen drie vaste punten gevonden worden binnen een straal van 50 m, dan worden de respectieve coördinaten van de grenspalen op het plan vermeld. De coördinaten worden ingemeten t.o.v. de ter plaatse aanwezige polygoonpunten.

Voor de percelen waar grenspalen ontbreken, legt de opdrachtnemer een door de betrokken eigenaars voor akkoord getekende verklaring voor waaruit de afwezigheid van deze palen blijkt.

Hij duidt de gevonden palen (genummerd) op het plan aan, evenals de namen van de verschillende eigenaars en de scheidingen waar geen grenspalen gevonden werden.

Het volledig dossier wordt vóór de datum vermeld in het bevel van aanvang in twee exemplaren aan de aanbestedende overheid bezorgd.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten zijn het opstellen en voorleggen van voormelde bescheiden een last van de aanneming.

Wanneer tijdens de uitvoering van de werken te behouden grenspalen uitgegraven of weggenomen worden, dienen deze herplaatst door een beëdigd landmeter op kosten van de opdrachtnemer.

De landmeter herplaatst deze palen in het bijzijn van de betrokken eigenaars en stelt een proces-verbaal van de herafpaling op, dat hij door de betrokken eigenaars laat ondertekenen. Na uitvoering

van deze werkzaamheden, laat hij dit proces-verbaal van herafpaling registreren en maakt hij een kopie ervan over per aangetekend schrijven aan de betrokken eigenaars en de aanbestedende overheid der werken.

Wanneer in de opdrachtdocumenten voorzien wordt in het voorlopig wegnemen, terugplaatsen en/of verplaatsen van grenspalen in het kader van de uitvoering der werken, wordt dezelfde procedure gehandhaafd als hierboven vermeld, met dien verstande dat de hiertoe vereiste kosten (per grenspaal) aan de opdrachtnemer vergoed worden aan de hand van de post hiertoe opgenomen in de samenvattende opmeting.

3. Communicatie

De aandacht van de opdrachtnemer wordt er op gevestigd dat alleen de aanbestedende overheid communiceert over de in uitvoering zijnde of uitgevoerde werkzaamheden.

4. Voorlopige installaties

Alle voorlopige installaties moeten onmiddellijk worden weggenomen na het beëindigen van de werken waarvoor die installaties noodzakelijk waren.

5. Veiligheid

De opdrachtnemer stelt de wettelijke en reglementaire veiligheidsuitrustingen ter beschikking van de ambtenaren belast met het toezicht op de werken, zowel in de werkplaats, een laboratorium als op de bouwplaats.

Voor zover als nodig wordt de aandacht van de opdrachtnemer gevestigd op artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst d.d. 10 februari 2011 van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, algemeen verbindend verklaard door het KB d.d. 4 oktober 2011 (BS 22 november 2011) waardoor de opdrachtnemer instaat voor de melding van de werken van deze aanneming aan het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf, met huidig adres: Koningstraat 132/4 te 1000 Brussel. De inlichtingen moeten voor de aanvang van de werken verstrekt worden.

6. Verkeersveiligheid en signalisatie

Het wegverkeer op de openbare weg, de jaagpaden en tegenjaagpaden mag niet worden onderbroken voor de uitvoering van de werken.

De werken die nodig zijn om het verkeer vlot te laten verlopen en de veiligheid van de gebruikers te verzekeren, zijn ten laste van de opdrachtnemer, tenzij de opdrachtdocumenten daarvoor een aparte post bevatten.

Toegang tot de aangrenzende eigendommen en handhaving van het voetgangersverkeer.

In alle gevallen is de opdrachtnemer verplicht om alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de aangrenzende eigendommen en om het voetgangersverkeer te handhaven.

Afhankelijk van de aard van de werken en de ligging van de bouwplaats kunnen de maatregelen omvatten: het begaanbaar houden van de voetpaden, het overbruggen van de sleuven, het maken van voorlopige toegangen, het proper houden van het openbaar domein, het stapelen van de materialen. Deze maatregelen worden verder beschreven in de opdrachtdocumenten.

Signalisatie

De signalisatie van de werken moet in overeenstemming zijn met het ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999) en met de algemene omzendbrief nopens de wegsignalisatie en de latere aanvullingen ervan.

Alvorens het plaatsen van de signalisatie, moet de opdrachtnemer altijd beschikken over:

- de nodige toelatingen in overeenstemming met artikel 78.1.1 van het KB van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (BS 9 december 1975);

- de toelating voorzien in het MB van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999);
- het akkoord van de wegbeheerder.

De opdrachtnemer blijft in alle geval aansprakelijk voor de gehele signalisatie van de werken.

Verwijderen van signalisatie

Buiten de werkuren, zowel 's avonds als tijdens de weekends en telkens als het werk op de bouwplaats gedurende een bepaalde periode onderbroken wordt, moeten in overleg met de leidend ambtenaar, de verkeerstekens die niet absoluut noodzakelijk zijn voldoende afgedekt worden of weggenomen.

Als gedurende die perioden geen hinder of gevaar voor het verkeer bestaat, dienen alle tekens met inbegrip van de gevaartekens die de bouwplaats aangeven, afgedekt of verwijderd te worden.

De verkeerstekens, gebruikt bij de signalisatie van de bouwplaats en van eventuele omleggingen moeten, zodra de verkeersveiligheid het mogelijk maakt, geleidelijk weggenomen worden. Na de volledige beëindiging van de werken moet de volledige signalisatie van de bouwplaats onmiddellijk weggenomen worden door de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer dient in samenspraak met de lokale politie te voorzien in een omlegging of dient zo mogelijk ter plaatse de nodige voorzieningen te treffen zodat wandelaars en fietsers op een veilige wijze hun weg om de werken heen kunnen vervolgen.

7. Voorzorgsmaatregelen kwartsstof

Bij de uitvoering van alle werken op de werf neemt de opdrachtnemer alle mogelijke voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van fijn stof te vermijden. In het bijzonder bij werken waarbij mogelijk kwartsstof vrijkomt (zoals bij afbraakwerken, gebruik van slijpschijven, ...) zorgt de opdrachtnemer er voor dat de arbeiders hiertegen beschermd worden en dat de verspreiding ervan vermeden wordt.

8. Schade aan de wegen door het wagenpark van de opdrachtnemer

Als het wagenpark van de opdrachtnemer schade kan toebrengen aan de weg of aan zijn aanhorigheden, dient de opdrachtnemer de weg te volgen die na voorafgaande goedkeuring van de leidend ambtenaar werd bepaald in overleg met de wegbeheerder, of de weg die werd bepaald in de opdrachtdocumenten.

De opdrachtnemer is verplicht de aan het eerste vervoer vooraf vastgelegde reizen nauwgezet te volgen.

Voorafgaand aan het eerste vervoer wordt een tegensprekelijke plaatsbeschrijving opgesteld.

De onderhoudswerken die moeten worden uitgevoerd om de omlegging te handhaven, die in geval van overmacht of op bevel van de aanbestedende overheid werd opgelegd, zijn ten laste van de opdrachtnemer gedurende de hele duur van het werk.

9. Netheid van de wegen

De opdrachtnemer moet op zijn kosten, gedurende de volledige duur van de werken de wegen die hij gebruikt voor de uitvoering van de opdracht ontdoen van slijk, stof en andere materialen. Er moet doeltreffend worden opgeruimd. Mechanisch borstelen met opzuiger, gebruik van spuitlansen onder hoge druk enz. kan verplicht worden.

Alle maaisel moet onmiddellijk worden verwijderd na het maaien. Er mag onder geen enkele voorwaarde maaisel op de wegen blijven liggen.

10. Beplantingswerken

De opdrachtnemer neemt op zijn volle verantwoordelijkheid en op zijn kosten al de maatregelen die onontbeerlijk zijn om de bescherming, de instandhouding en de integriteit van de bestaande beplantingen te verzekeren, alsook, wanneer de opdracht ook bezaaiings- en/of beplantingswerken bevat, al de maatregelen ter bestrijding van onkruid, insecten en schadelijke dieren, op de plaatsen waar deze werken worden uitgevoerd.

11. Gelijktijdig uit te voeren werken

De opdrachtnemer mag geen bezwaar maken als de aanbestedende overheid andere werken doet of laat uitvoeren door andere opdrachtnemers, aan de grens of binnen de begrenzing van de bouwplaats of opdracht.

De opdrachtnemer kan zich tegen deze werken niet verzetten wegens de doortocht of de tijdelijke bezetting van zijn bouwplaats voor zover de aanbestedende overheid die doortocht of bezetting toestaat of beveelt.

De opdrachtnemer mag de uitvoering van de door de leidend ambtenaar bevolen of toegestane andere werken op geen enkele wijze belemmeren, zelfs al zijn die werken niet vermeld op de tekeningen.

Als verschillende werken gelijktijdig worden uitgevoerd op de bouwplaats of als de doortocht of gedeeltelijke bezetting van de bouwplaats door andere opdrachtnemers noodzakelijk is, dienen de betrokken opdrachtnemers voor zover nodig onderling te overleggen. Voor de aanvang van de werken lichten zij dan de leidend ambtenaar in over de gezamenlijk voorgestelde maatregelen.

Als geen vergelijk bereikt kan worden of als bezwaren bestaan over de onderlinge afspraak of als de maatregelen die de opdrachtnemer voorstelt niet kunnen worden aangenomen of moeten worden aangevuld, dan geeft de leidend ambtenaar aan welk uitvoeringsprogramma gevolgd dient te worden en welke veiligheidsmaatregelen in acht moeten worden genomen. De opdrachtnemers moeten die aanwijzingen strikt volgen.

12. Topografische gegevens en uitzetgegevens

Al het materiaal moet van het courante type en in perfecte staat zijn. Ingeval van twijfel over de precisie heeft de aanbestedende overheid het recht de controle ervan te eisen in een labo naar keuze. Als aangetoond wordt dat het materiaal inderdaad aan precisie te wensen overlaat, zijn de daaraan verbonden kosten ten laste van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer staat zelf in voor het uitzetten op het terrein van alle topografische en andere gegevens die nodig zijn voor de correcte uitvoering van de werken volgens de tekeningen. Hij doet dat geheel op eigen kosten en op eigen verantwoordelijkheid. Overal waar de aanbestedende overheid dat nodig acht, moeten piketten, bakens, profiellatten en dergelijke worden geplaatst. Het feit dat de aanbestedende overheid die uitzetgegevens eventueel naziet, ontslaat de opdrachtnemer niet van zijn verantwoordelijkheid voor de correcte uitvoering.

Ook alle kosten voor het opnemen van profielen en voor de uitvoering van tegensprekelijke in- en uitpeilingen zijn voor rekening van de opdrachtnemer. De opdrachtnemer stelt daarvoor zelf het nodige materiaal en personeel ter beschikking, tot volledige voldoening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid mag de vervanging eisen van piketten of bakens door definitieve merkpalen die ze aan de opdrachtnemer levert.

Alle eventuele betwistingen over de bij de aanbesteding opgegeven profielen (langs- en dwarsprofielen) die dienen voor het vaststellen van de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden over de hele uitgestrektheid van het werk, moet de opdrachtnemer vóór de aanvang van de uitvoering van de werken aan de aanbestedende overheid mededelen. Een opmeting wordt in dit geval tegensprekelijk opgemaakt door de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid. Hetzelfde wordt toegepast voor iedere plaats waarvan de bestaande toestand volgens één van de partijen onvoldoende in de opdrachtdocumenten is beschreven.

Art. 80 Wijzigingen aan de opdracht

Door zijn offerte aanvaardt de opdrachtnemer de toepassingsregels van CMK-2003 - Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief MOW/2006/01 d.d. 15 september 2006 (BS 6 oktober 2006) voor het berekenen van de uurkosten van aannemersmaterieel bij het opstellen van verrekeningen, schadeclaims en herzieningen van de overeenkomst.

In geval van verrekeningen, schadeclaims, herzieningen van overeenkomsten, bijwerken, stilligvergoedingen, ... zal - in deze volgorde - voor de prijsvorming een beroep gedaan worden op:

- de aanbestedingsprijzen op zich;

- overeen te komen prijzen op basis van de aanbestedingsprijzen. De opdrachtnemer baseert zich op de samenstelling van zijn aanbestedingsprijzen en bezorgt o.a. deze samenstelling, met de overeenkomstige materieelkosten, voor de door de aanbestedende overheid aangeduide posten;
- overeen te komen prijzen o.b.v. vergelijkbare werken uitgevoerd door dezelfde of een andere opdrachtnemer of o.b.v. courante gangbare prijzen;
- d.m.v. CMK 2003-tarieven en officiële uurlonen.
Deze methode kan enkel worden toegepast wanneer de aanbestedende overheid oordeelt dat de voorgaande evaluatiewijzen onmogelijk zijn.

Als basis wordt gebruikt:

- de officiële uurlonen, zoals bepaald door het toepasselijke paritair comité, verhoogd met de sociale lasten en verhoogd met 17% algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft, en tenslotte herleid naar de prijs op datum van aanbesteding. Buiten de daguren van 6 uur tot 20 uur wordt voor nachtwerk (tussen 20 uur 's avonds en 6 uur 's morgens) en voor zaterdag- of zondagwerk respectievelijk 25%, 50% en 100% toeslag uitbetaald, welke echter niet cumulatief mogen worden aangerekend. Deze prestaties mogen enkel worden geleverd met schriftelijke toestemming en in opdracht van de leidend ambtenaar en zullen slechts in uitzonderlijke gevallen worden opgedragen of toegelaten;
- de uurkosten van het aannemersmaterieel, overeenkomstig de CMK-2003 - Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief MOW/2006/01, verhoogd met 17% algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft, en vervolgens herleid naar de prijs op datum van aanbesteding;
- voorgelegde facturen (exclusief BTW) voor leveringen van materialen welke verwerkt worden op de werf, verhoogd met 17% algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft, en vervolgens herleid naar de prijs op datum van aanbesteding;
- voorgelegde facturen voor prestaties van onderaannemers en/of dienstverleners (exclusief BTW), verhoogd met 10% algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft, en vervolgens herleid naar de prijs op datum van aanbesteding.

De opdrachtnemer dient voor elke machine die op de werf wordt ingezet een volledige materieelfiche en dito bewijslast ter beschikking te stellen van het toezichthoudend personeel van de aanbestedende overheid, teneinde een correcte CMK-berekening te kunnen toepassen. Bij het niet overhandigen van dergelijke bewijslast zal door de aanbestedende overheid slechts met de minimum karakteristieken van het materieel rekening worden gehouden.

Indien bij wijzigingen aan de opdracht overgedimensioneerd materieel op de werf wordt ingezet voor het uitvoeren van een eenvoudige opdracht, dan zal er geen rekening worden gehouden met de overeenkomstige CMK-tarieven, maar zal de leidend ambtenaar overgaan tot een billijke prijsafspraken voor het gebruikte materieel in functie van de werkzaamheden.

Art. 82, §1   Controlemiddelen

Wanneer voor bepaalde proeven of controles geen eigen laboratorium of minder dan drie geaccrediteerde laboratoria bestaan, kan de aanbestedende overheid zelf een laboratorium aanwijzen (bijvoorbeeld: het referentielaboratorium, een universiteit,...). "Erkennen" moet dan gelezen worden als "aanvaarden". De aanbestedende overheid kan pas een laboratorium aanwijzen na zich zelf van de bekwaamheid van het laboratorium te hebben vergewist.

Dit artikel wordt aangevuld met volgende bepalingen:

- 1) Algemene toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

a) Merken, bemonsteren, controles en proeven

De algemene regel is dat het merken, het bemonsteren en de controles betreffende het algemeen uitzicht, de afwerking, de afmetingen, de massa van de te keuren producten en de proeven voor zover ze in situ moeten worden uitgevoerd, op de bouwplaats: o.a.

- de controle van het draagvermogen;
- het profiel en de vlakheid van het(de) oppervlak(ken);
- de dikte van de afgegraven bovenste bodemlaag en van de afdekkingslaag;
- de verdichting;
- de bodempeilen en -hellingen en dwarsafmetingen van sloten;
- het tracé;
- het lengteprofiel;
- de waterdichtheid van de riolering volgens SB250-VII-1.3.4;
- de video-inspectie

of op de plaats van bestemming van de levering op tegenspraak worden verricht door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, d.w.z. in aanwezigheid van de opdrachtnemer of zijn gemachtigde en eventueel ook van de fabrikant of zijn gemachtigde, in het geval dat deze door de opdrachtnemer is uitgenodigd. Bij verstek is de gemachtigde van de aanbestedende overheid gerechtigd de verrichtingen alleen uit te voeren.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat voor sommige producten de verrichtingen op andere plaatsen moeten gebeuren.

Door bemiddeling van de opdrachtnemer worden kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de gekalibreerde proefwerktuigen, gebruikelijke voorwerpen en gewaarmerkte meettoestellen die hierbij nodig zijn verstrekt. De te kalibreren toestellen moeten voorzien zijn van een kalibratiecertificaat met geldigheidsdatum. Voor het verrichten van de wegingen die nodig zijn voor het nazicht van de producten waarvoor een theoretische of een benaderende massa werd vooropgesteld, moeten behoorlijk geijkte weegtoestellen kosteloos ter beschikking van de aanbestedende overheid gesteld worden. De kosten van de prestaties die in verband met de keuringen door derden geleverd worden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen deze door derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de video-inspectie van de riolen door een door de aanbestedende overheid gekozen ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De kosten van een nieuwe video-inspectie door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, na herstelling of kuisen van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

De kosten van de waterdichtheidsproeven van de riolen, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. In de samenvattende opmeting wordt hiervoor een afzonderlijke post opgenomen. De kosten van nieuwe waterdichtheidsproeven van de riolen, na een eventuele herstelling van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

b) Vervangingsproducten en vervangingswerken

De kosten van de voorbereiding van de monsters, van het vervaardigen van proefstukken en proeven betreffende vervangingsproducten en het dubbel nazicht van de producten en werken zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De producten of werken die een eerste maal werden geweigerd doch na omwerking of behandeling opnieuw voor keuring worden aangeboden, worden insgelijks als vervangingsproducten of vervangingswerken beschouwd.

Wanneer de a posteriori uitgevoerde keuring van de werken vaksgewijze gebeurt, moeten ze slechts vervangen, omgewerkt of behandeld worden voor zover als nodig, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten. De aanbestedende overheid verricht alsdan alleen een nazicht van de werken voor zover ze dienden vervangen, omgewerkt of behandeld te worden, d.w.z. dat de individuele proefresultaten vastgesteld bij het vroeger nazicht behouden blijven, behalve waar de werken moeten vervangen, omgewerkt of behandeld worden. De opdrachtnemer wordt geacht hiermede impliciet akkoord te gaan. Zo niet dient hij, binnen de vijftien kalenderdagen

nadat de weigering werd meegedeeld, de aanbestedende overheid uitdrukkelijk te verzoeken de werken in het geweigerd vak aan een volledig nieuw nazicht te onderwerpen.

Om te kunnen nagaan of de opdrachtnemer de werken voor zover als nodig vervangen, omgewerkt of behandeld heeft, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, verricht de aanbestedende overheid in de betreffende deelvakken in voorkomend geval een dubbel nazicht, namelijk waar de werken niet werden vervangen, omgewerkt of behandeld en waar wel.

De uitslag van elk nazicht afzonderlijk moet voldoening schenken. Voor het bepalen van eventuele rafacties worden als representatieve proefresultaten voor het betreffende deelvak, de gewogen gemiddelden van de individuele proefresultaten van het dubbel nazicht genomen, rekening houdende met de hoeveelheden van de wel en van de niet vervangen, omgewerkte of behandelde werken.

2) Bijzondere toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De algemene regel is dat de andere dan in de algemene toepassingsmodaliteiten voorziene controles en proeven worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in erkende laboratoria naar keuze van de aanbestedende overheid.

Onmiddellijk na het nemen en het merken van de monsters door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, van de te beproeven stukken of van de materialen voor het vervaardigen van de proefstukken, worden deze producten door bemiddeling van de opdrachtnemer kosteloos onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden naar de laboratoria die met het nazicht zijn belast.

a) de voorafgaande technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat, voor sommige producten, de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant, van de leverancier of van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, indien de opdrachtnemer hierom verzoekt.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant of van de leverancier, worden de in gereedheid gebrachte proefmonsters of te onderzoeken stukken binnen de vijftien kalenderdagen na het merken, ter beschikking van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gesteld. Het nazicht gebeurt in aanwezigheid van deze gemachtigde. De proeven op de producten en de kosten van de voorbereiding van de monsters, zijn alsdan altijd voor rekening van de opdrachtnemer waar zij ook mogen plaatsvinden.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, verstrekt de opdrachtnemer kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de werktuigen en de gebruikelijke voorwerpen die voor het nazicht en de keuring van de producten nodig zijn. Hij stelt kosteloos gewaarmerkte meettoestellen en proefwerktuigen voor het verrichten van de proeven in zijn werkhuizen of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering ter beschikking van de aanbestedende overheid.

In het geval echter dat de opdrachtnemer kan aantonen dat de producten die hij zal aanwenden, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, door een onpartijdige instelling werden nagezien, worden de andere controles en de proeven uitsluitend verricht in de laboratoria van een bestuur of in erkende laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Indien er aanplantingen moeten gebeuren, zijn volgende modaliteiten van toepassing:

Voor het uitvoeren van aanplantingen, inclusief het aanbrengen van levend materiaal zoals uitschietend rijshout, e.d., zowel bij aanleg- als bij onderhoudswerken als bij vervangingen, wordt al het plantgoed verplicht vooraf ter keuring aangeboden. Deze voorafgaande technische keuring van plantgoed wordt uitgevoerd in het plantseizoen. Hiervoor dient de opdrachtnemer een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de planten gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring en/of inkuiling en gedetailleerd het aantal planten per soort met de maten omschrijven.

De keuring van planten gebeurt op de plaats van bewaring en/of inkuiling, welke moet gelegen zijn op/of in de nabijheid van de bouwplaats en aanvaard door de aanbestedende overheid. De keuringen gebeuren in geen geval in de kwekerij noch bij de (groot)handel.

De keuring van plantgoed in het plantseizoen sluit geen voorafgaandelijk nazicht uit in de kwekerij gedurende het groeiseizoen. Dit voorafgaandelijk nazicht geeft geen enkele verbintenis of vrijstelling voor de verplichte keuring van plantgoed in het plantseizoen.

De resultaten van de keuring worden medegedeeld met een keuringsverslag.

Afgekeurd plantgoed moet binnen de 24 uur afgevoerd worden van de plaats van bewaring en/of inkuiling en vervangen door nieuw materiaal, dat opnieuw ter keuring moet aangeboden worden.

De voorafgaande keuring van het plantgoed in het plantseizoen sluit de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer niet uit wat hergroei, inwendige kwaliteit en echtheid van de planten betreft.

b) de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

staalconstructies

Wat betreft het gewalst staal, het gietstaal, het smeedstaal, het roestvast staal, het veredelstaal, het brons, het aluminium, het gietijzer, de klinknagels, de gewone bouten, de voorspanbouten, de lasproducten, de rubbers en de kunststoffen die tot een staalconstructie behoren, evenals de kwalificatie van lasprocedures, de lassers en de lasoperateurs worden de proeven en de controles verricht in de werkhuizen van de fabrikant. Bijgevolg zijn alle kosten betreffende die proeven en controles ten laste van de opdrachtnemer, waar ook die proeven en controles worden verricht, behalve indien zij worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid.

Wanneer de proeven, ten laste van de opdrachtnemer, uitgevoerd worden in een door de aanbestedende overheid erkend laboratorium, wordt de proefaanvraag naar het laboratorium gestuurd door de aanbestedende overheid.

Vervangingsproducten

De kosten voor de voorbereiding van de monsters, voor het vervaardigen van de proefstukken en voor het uitvoeren van de proeven zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

Niet-destructief onderzoek van lassen

De kosten voor het niet-destructief onderzoek van de lassen zoals voorzien in SB 260-26-1 zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De inschrijver vermeldt in zijn offerte, de eenheidsprijs per strekkende meter te onderzoeken las d.m.v. penetrant onderzoek, magnetisch onderzoek, ultrasoon onderzoek, radiografisch onderzoek, teneinde een verrekening te kunnen opmaken indien het werkelijk uitgevoerde onderzoek verschilt van dit voorzien in SB 260-26-1. Deze prijzen zijn niet voor herziening vatbaar, noch volgens art. 20, §1 K.B. Plaatsing noch volgens art. 81 AUR.

De aanbestedende overheid behoudt zich daarenboven het recht voor om, op eigen kosten, ander bijkomend niet-destructieve onderzoek uit te voeren of te laten verrichten door een controleorganisme.

De opdrachtnemer mag nooit een niet-destructief onderzoek inroepen om een termijnverlenging of een vergoeding te eisen.

Alle proeven en controles voor een keuring die in een laboratorium plaatsvinden, moeten gebeuren in een eigen laboratorium van de aanbestedende overheid of in een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium.

Art. 82, § 2   Tegenproeven

Alinea 2 wordt aangevuld:

De tegenproef gebeurt altijd op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken dan het aantal waarop de aangevochten proef werd verricht.

De partijen hebben geen verplichting om hun keuze van het laboratorium vooraf kenbaar te maken. Teneinde representatief te zijn, moeten de kenmerken van de monsters en proefstukken voor de tegenproef, zoveel mogelijk deze van de monsters en proefstukken voor de oorspronkelijke proef benaderen. Derhalve moet bij bemonstering in situ, de monsterneming voor de tegenproef verricht worden binnen een straal van 1 meter van de plaatsen waar de monsters voor de oorspronkelijke proef werden genomen.

Art. 83   Dagboek van werken

Een dagboek van de werken moet bijgehouden worden op de bouwplaats. Zo nodig wordt een dagboek van de werken bijgehouden voor de verschillende delen van de bouwplaats.

De opdrachtnemer levert daartoe:

- een automatische stempel die de volgende vermeldingen bevat:
  - de naam van de aanbestedende overheid;
  - het besteknummer;
  - de titel van het bestek;
  - de naam van de opdrachtnemer.
- een dagboek met vier zelfdoorschrijvende bladen per dag.

Verder levert de opdrachtnemer aan het toezichthoudend personeel van de aanbestedende overheid, van zodra er materieel op de bouwplaats wordt ingezet, een fiche met de technische kenmerken van het ingezet materieel.

Indien de aanbestedende overheid erom verzoekt, stelt de opdrachtnemer, naast het dagboek van de werken op de bouwplaats, ook een dagboek van de werken ter beschikking in de constructiewerkplaats.

Dit dagboek en de eventuele aantekeningen worden opgesteld in de vorm en volgens een werkwijze die te bepalen is door de aanbestedende overheid.

De uitvoering van de grondwerken wordt volgens de aard van de werken genoteerd in een dagboek van de grondwerken (dagrapportering), dat als bijlage gevoegd wordt bij het dagboek van de werken. In de dagrapportering moeten alle rapporten, attesten en verklaringen worden verzameld.

Art. 84   Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer

Door zijn offerte aanvaardt de opdrachtnemer dat de uniforme methode voor waardebeoordeling van straat-, laan- en parkbomen behorend tot het openbaar domein, zoals beschreven in SB250-2-10, als basis zal dienen voor de berekening van schade veroorzaakt aan bomen van het openbaar domein ingevolge zijn werken in de omgeving van bomen.

Meer informatie over de waardebeoordeling van bomen kan gevonden worden op volgende website: <http://www.vvog.info/default.asp?page=44>.

Art. 90   Vondsten tijdens de werken

Onverminderd de bepalingen inzake toevalsvondsten van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium moet de opdrachtnemer iedere vondst van enig archeologisch belang die aangetroffen is tijdens het graaf- en slopingswerk binnen drie dagen ter

kennis te brengen aan het agentschap Onroerend Erfgoed, Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan 19 bus 5, 1210 Brussel.

De opdrachtnemer laat bij archeologische vondsten tijdens het werk de personeelsleden van de voormelde diensten bevoegd voor onroerend erfgoed en de door deze diensten opgeroepen deskundigen of met een opdracht gemandateerde medewerkers toe op het werk te komen.

Als archeologische vondsten op het werk worden aangetroffen, kan de aanbestedende overheid in afspraak met of onder toezicht van voormelde diensten de opdrachtnemer opdragen de voorlopige werken te verwezenlijken om de uitvoering van het terreingebonden archeologisch onderzoek mogelijk te maken en te vergemakkelijken.

De vergoeding voor deze voorlopige werken wordt in overleg tussen de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid overeengekomen.

Wanneer de diensten bevoegd voor onroerend erfgoed in overleg met de aanbestedende overheid met het oog op het terreingebonden archeologisch onderzoek extra werken noodzakelijk achten, moet de opdrachtnemer voormelde diensten laten beschikken over het personeel en het materiaal dat nodig is voor het verrichten van het wenselijk geacht onderzoek. Het arbeidsloon voor dat onderzoek en, ingeval daarvoor gespecialiseerd materiaal wordt gebruikt, de netto-kosten van dat materiaal, worden door de aanbestedende overheid aan de opdrachtnemer vergoed.

Art. 92, § 2   Waarborg

Op herstellingen die plaats hebben minder dan één jaar voor het verstrijken van de waarborgperiode van de opdracht, wordt een nieuwe waarborgtermijn toegepast zoals vastgesteld in het proces-verbaal van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid kan het aandeel van de borgtocht dat als garantie blijft tot het verstrijken van die bijkomende waarborgperiode bepalen in verhouding tot het belang van de herstelling.

Art. 93   Vrijgave van de borgtocht

Bij herstellingswerken binnen het laatste jaar van de waarborgtermijn bepaalt de aanbestedende overheid het bedrag van de borgtocht dat behouden blijft tot het einde van de afzonderlijke waarborgtermijn van deze herstellingswerken voorzien in voormeld artikel 92, §2.

Indien evenwel de opdracht ook afzonderlijk op te leveren werken bevat, dan wordt het totale bedrag van de borgtocht verdeeld in sommen, die in verhouding staan tot de waarde van deze werken en van de andere werken.

Het grootste aldus verkregen getal wordt naar het hoger tiental afgerond en het kleinste naar het lager tiental. Wat de vrijgave van de borgtocht betreft, worden de hierboven onderscheiden werken met een afzonderlijke opdracht gelijkgesteld en worden de hierboven afgeronde getallen als de bedragen van de overeenstemmende borgtochten beschouwd.

Art. 95   Betalingen

Algemeen:

Zowel voor de betalingen in mindering, de betaling van het saldo als voor de eenmalige betaling van de opdrachtsom dient de opdrachtnemer een gedateerde en ondertekende schuldvordering in te dienen die steunt op een gedetailleerde staat van de werken.

Onder “betaling van het saldo van de opdracht” wordt verstaan de laatste betaling van de uitgevoerde en aanvaarde werken, met uitzondering van die werken die tijdens de waarborgtermijn moeten worden uitgevoerd.

Enkel de prestaties die zijn uitgevoerd overeenkomstig de opdrachtdocumenten en die niet zijn geweigerd, komen in aanmerking voor opname in de staat van de gerealiseerde werken. Anderzijds houdt de opname in deze staat niet in dat de desbetreffende werken zouden aanvaard zijn.

De werken en prestaties, die in de staat van de gerealiseerde werken worden opgenomen, moeten uitgesplitst worden per werkstaat of per gegeven dienstbevel.

Als de werken uitgevoerd zijn in verschillende perioden, moeten de gevorderde bedragen per periode uitgesplitst worden.

De meerwerken die op schriftelijk bevel van de aanbestedende overheid worden uitgevoerd tegen eenheidsprijzen die de opdrachtnemer heeft voorgesteld maar de aanbestedende overheid nog niet heeft aanvaard, worden opgenomen in bisstaten en met afzonderlijke schuldvordering ingediend.

Voor de betaling van bijwerken bij toepassing van art. 80 AUR dient de aldus gedateerde en ondertekende schuldvordering uitdrukkelijk te verwijzen naar het geschreven bevel van de aanbestedende overheid tot uitvoering van de (meer)werken.

Verificatietermijn:

Binnen de 30 dagen na ontvangst van de gedateerde en ondertekende schuldvordering maakt de aanbestedende overheid, op grond van haar eigen gegevens, de verbeterde staat op van de uitgevoerde prestaties die voor betaling aanvaard worden. Het voor betaling aanvaarde bedrag wordt opgenomen in een proces-verbaal.

De prestaties die niet op dit proces-verbaal voorkomen, maar die wel door de opdrachtnemer gevorderd werden, dienen derhalve beschouwd te worden als prestaties die niet voor betaling in aanmerking komen.

De opdrachtnemer vertrekt van de gegevens die de aanbestedende overheid heeft aanvaard voor het opmaken van zijn volgende gedetailleerde staat van uitgevoerde werken. De gegevens die de aanbestedende overheid niet heeft aanvaard, mag de opdrachtnemer opnemen in een bisstaat om zijn eventueel recht op een latere betaling te vrijwaren.

Indien bepaalde documenten en verantwoordingsstukken ontbreken die nodig zijn voor de verificatie van de ingediende schuldvordering, zal de opdrachtnemer worden verzocht deze stukken binnen de zeven kalenderdagen in te dienen.

De verificatietermijn wordt in voorkomend geval verlengd met:

- 1) het aantal dagen dat de bovenvermelde termijn van zeven kalenderdagen voor de indiening van de ontbrekende documenten en verantwoordingsstukken wordt overschreden;
- 2) het aantal kalenderdagen dat de ondervermelde termijn van vijf kalenderdagen voor de indiening van de factuur wordt overschreden;
- 3) het aantal kalenderdagen dat de opdrachtnemer nodig heeft om de vragen van de aanbestedende overheid inzake zijn fiscale en sociale schulden te beantwoorden.

Betalingstermijn:

Van het bovenvermelde proces-verbaal wordt onmiddellijk een afschrift verstuurd naar de opdrachtnemer met de vraag om voor het aanvaarde bedrag binnen de 5 kalenderdagen een factuur in te dienen.

De datum van binnenkomen van de schuldvordering en factuur is maar geldig voor het verdere verloop van het dossier, als de adressering van zowel schuldvordering als factuur dezelfde is als deze opgegeven in het bestek.

Bij foute adressering zal de aanbestedende overheid de datum van werkelijke ontvangst van het desbetreffende document als bindend in rekening brengen voor het bepalen van de termijn waarbinnen de verificatie of betaling moet gebeuren.

Coördinatiegroep van het Standaardbestek Administratieve Bepalingen

voorzitter

Heidi Mens

secretaris

Katy Demets

leden

Veronique Libbrecht, Raoul Lombaert, Guy Pauwels, Lynn Pauwels, Liesbeth De Kaey, Bart Gheysens, Catharina Moonen, Jurgen Struyve.